

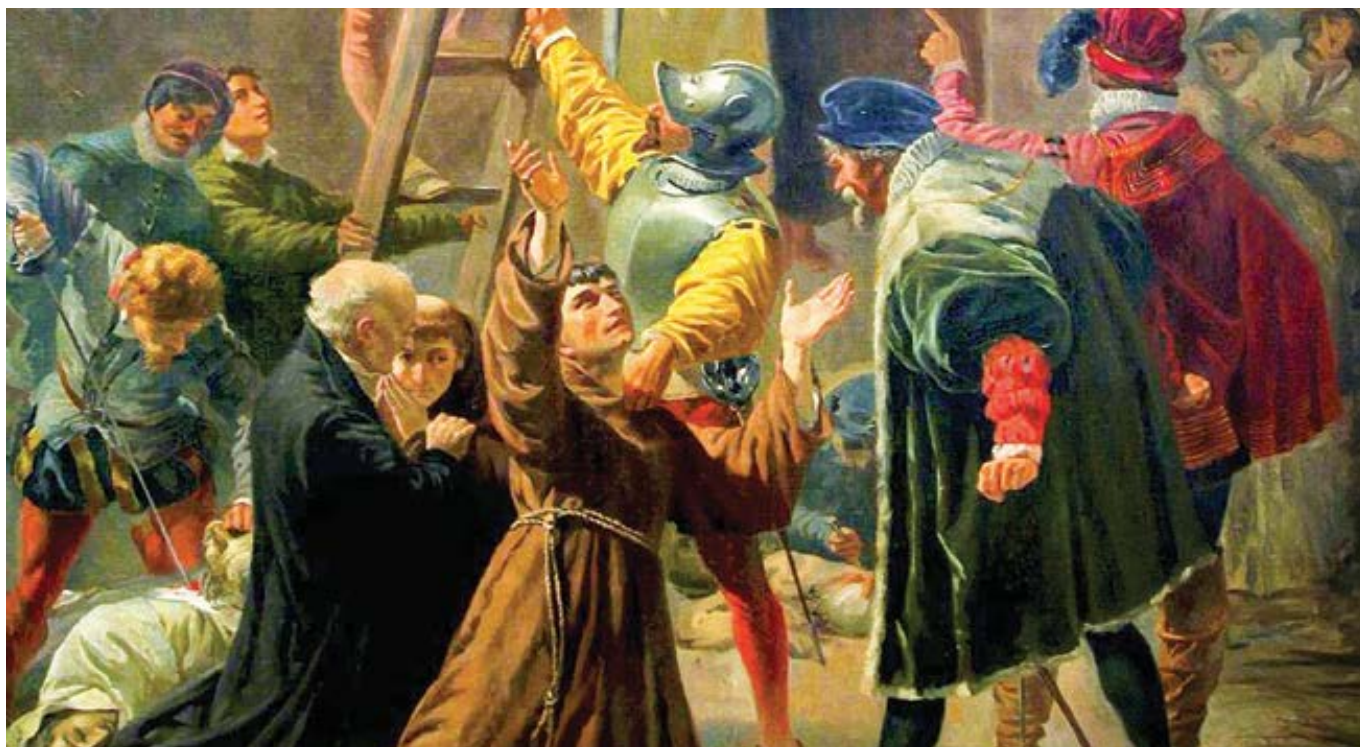
svět katolickýma očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XVII., číslo 15

26. 7. 2020 / neprodejné

Z OBSAHU	Obnova pravé povahy společenství ve svaté oběti	07
	Neomylnost a církevní autorita	09
	Rozhodnutí Nejvyššího soudu ve věci LGBT vyvíjí tlak na věřící	14

Cesare Fracassini: Mučedníci z Gorkumu (1867)

Kdo vytrvá až do konce, bude spasen

Prvním prázdninový měsíc je asi pro většinu z nás spojen se svatými Cyrilem a Metodějem. Každý rok se mnoho z nás vydává na Velehrad, abychom si s vděčností Bohu připomněli význam bratří ze Soluně a děkovali za dar víry, bez něhož bychom byli ti nejchudší s chudých.

9. červenec, kdy si několik řádů připomíná mučednickou smrt svých spolubratří v holandském Gorkumu, nám ukazuje, jaký zápas o tento dar musí být někdy veden. Tohoto dne v roce 1572 bylo v dnešním Gorinchemu v jedné kůlně na dvou trámech oběšeno po několikadenním týrání 19 katolických kněží, kteří hájili víru ve skutečnou přítomnost Ježíše Krista v eucharistii a primát římského biskupa. Všech těchto de-

vatenáct statečných mužů si jistě zaslouží naši pozornost, protože všichni vytrvali až do konce. Jeden z nich nám ovšem, snad více než jeho druhové, připomíná pravdu, že každý z nás může být svatým, i kdyby naše hříchy byly jak šarlat, pokud máme víru, lásku a odvahu.

Ondřej Wouters byl, abychom byli upřímní, mizerný kněz. Opilec, který se nevyhýbal ženské společnosti a jako takový byl otcem několika dětí. V době kdy Gorkum obsadili kalvinisté, byl již suspendován a žil nadále v hříchu. Měl tedy jedinečnou šanci vyhnout se nežádoucí pozornosti ze strany kalvinistů. Možná ale právě tehdy pochopil nastalou situaci jako svou poslední šanci na spásu a dobrovolně se připojil k zajat-

cům. Trpělivě snášel všemožné týrání, které bylo v jeho případě doplněno i neustávajícím výsměchem ze strany mučitelů, kteří mu neopomínali připomínat, jakou že je ostudou. Ve chvíli, kdy mu kat utahoval smyčku kolem krku a byl stále terčem posměchu, pronesl svá poslední slova: „Vždy jsem byl smilník, ale kacíř nikdy!“.

Gorkumské mučednické svatořečil papež Pius IX. o slavnosti sv. Petra a Pavla v roce 1867.

P. Mgr. Evermod Jan Sládek, OPraem administrátor farností Lomnice nad Popelkou, Libštát a Nová Ves nad Popelkou

Biskup čínské podzemní církve zatčen

Čínské úřady zatkly sedmdesátiletého biskupa katolické církve v Xuanhua a „odvezly ho na neznámé místo“.

Oznámil to server „UCA News“ a další média s odkazem na zprávy od místních katolíků.

Biskup Augustin Cui Tai z Xuanhua v provincii Che-pej byl od roku 2007 držen komunistickými úřady v domácím vězení. Během této doby byl opakovaně zatýkán a propouštěn. Jak se uvádí ve zprávě agentury „AsiaNews“, byly mu mimo jiné uloženy nucené fyzické práce s odůvodněním, že bez státního souhlasu přivádí lidi ke křesťanské víře.

Cui byl vysvěcen na biskupa v roce 2013. Od té doby působil jako koadjutor biskupa Thomase Zhao Duomo z Xuanhua, kterému je již 96 let. Jako pastýř podzemní církve opakovaně vystupoval proti „vlastenecké církvi“ ovládané komunistic-

kou stranou. Tato „vlastenecká církev“ je podle Cuiho nezávislá na Svatém stolci.

Platnost „prozatímní dohody“ mezi Vatikánem a Čínskou lidovou republikou, která se stala terčem značné kritiky, vyprší v září. Podle papeže Františka si Vatikán od této dohody sliboval sjednocení katolické podzemní církve s „vlasteneckou církví“. Podrobnosti dohody jsou stále tajné.

Mezitím však vláda vedená Si Ťin-pchingem výrazně zosílila proces „pocínšťování“ všech náboženství. Jak uvádí německá redakce CNA, zahrnuje to šikanu duchovních a věřících, uzavírání kostelů, odstraňování křížů i pokusy o změnu desatera přikázání a přepsání Bible. K očekávanému jmenování biskupů nedošlo.

Místní církevní představitelé, obránci lidských práv, diplomaté a západní vlády reagovali na smlouvu s Vatikánem masivní kritikou a nepochopením.

Jeden z odpovědných „autorů“ dohody, arcibiskup Claudio Maria Celli, 7. června 2020 uvedl, že by se podle jeho názoru měla její platnost o rok či dva prodloužit.

(Celli také v prosinci 2018 žádal dva biskupy, aby ustoupili kandidátům komunistické strany).

Kardinál státní sekretář Pietro Parolin, který je za dohodu rovněž zodpovědný, v pekingských novinách v roce 2019 prohlásil, že „katolická inkulturace a sinizace“ jsou vzájemně slučitelné.

Papež František 25. září 2018 řekl, že je za dohodu osobně odpovědný. 24. května 2020, o Světovém dni modliteb za církve v Číně, papež řekl, že se modlí za křesťany v Čínské lidové republice. Současně doslova naléhal na katolíky v zemi, aby byli „dobrymi občany“.

CNA, přeložil Pavel Štíčka

George Weigel: „Odlehčený katolicismus“ a vatikánské finance budou hlavním programem příštího papeže

Evangelizace zemí, kde víra ochabla, a řešení trvající finanční krize ve Vatikánu, jsou problémy, které se během pontifikátu papeže Františka ještě více prohloubí, uvedl v pondělí spisovatel George Weigel.

Weigel 22. června prostřednictvím webinaru hovořil s řadou katolických novinářů o své nové knize „Příští papež“.

„Církev žije, je energická a efektivní ve společnosti, kde katolíci přijímají katolicismus v plnosti a radostně prožívají misijní učednictví,“ prohlásil Weigel. Oproti tomu v místech, kde přijali verzi katolicismu, jež se odchyluje od morálního učení církve a kterou nazval „odlehčený katolicismus“, lze vidět víru, jejíž vliv na kulturu ochabuje.

Weigel zmínil několik zemí, kde církevní představitelé navrhují dalekosáhlé přizpůsobení sekulární kultuře. V Německu biskupové zahájili „závazný synodální proces“, který zkoumá aspekty církevního učení a disciplíny, a zvažují žehnání svazkům homosexuálů, svěcení žen a zrušení kněžského celibátu. Místní zástupci laiků v tomto procesu o sobě

George Weigel. Foto: americamagazine.org

také dávají vědět především tím, že otevřeně podporují poskytovatele potrátů.

V Belgii, která přinesla rozsáhlé povolení eutanázie, katolické organizace patří mezi hlavní poskytovatele lékařské péče. Některé z nich se snaží přizpůsobit této praxi a jiné zase trvají na dodržování církevního učení o posvátnosti života.

„Odlehčený katolicismus nefunguje,“

řekl. „Nefunguje v Německu, nefunguje ve Švýcarsku, nefunguje v Belgii, nefunguje v Nizozemí, nefunguje nikde.“

Příští papež, uvedl, se bude muset vypořádat s tím, jak přivést tyto lidi zpátky do ovčince, a také jak „povzbudit ty, kteří plně důvěřují evangeliu“.

Weigel také řekl, že příští papež bude nucen čelit trvajícím problémům s finanč-

SLOVO BISKUPA

ní reformou ve Vatikánu.

„Svatý stolec má velmi vážné finanční problémy,“ prohlásil Weigel a dodal, že existuje možnost, že by Vatikán mohl na konci roku vyhlásit bankrot. Finanční problémy Svatého stolce, řekl, pramení z kombinace „korupce“, „nekompetentnosti“ a „kultury nepotismu v nejširším smyslu slova“.

V roce 2014 papež František zřídil Ekonomický sekretariát vedený kardinálem Georgem Pellem. V letech, které následovaly, sekretariát předložil komplexní vizi finanční reformy, přičemž trval na celkovém auditu majetku Vatikánu a na přezkumu postupů při zadávání zakázek, ale mnohé z těchto reforem byly později pozastaveny nebo odvolány.

V květnu P. Juan Antonio Guerrero Alves, SJ, který vystřídal kardinála Pella ve funkci prefekta Ekonomického sekretariátu, řekl, že Svatý stolec v příštím roce očekává snížení příjmů o 30 – 80%. A Svatý stolec měl řadu let velký deficit; včetně schodku ve výši 70 milionů eur v rozpočtu 300 milionů eur na rok 2018.

Začátkem tohoto měsíce papež Fran-

tišek vydal nová nařízení upravující ekonomické chování Vatikánu, nastavil nové standardy pro zakázky zadávané městským státem a kuriálními sekcemi a zaměřil se na transparentnost a odpovědnost v rozpočtovém procesu Svatého stolce a jeho institucí.

Příští papež, řekl Weigel, bude muset přivést „kompetentní lidi“ včetně laiků a žen, aby dokončil práci na řešení finančních problémů církve. Bude to znamenat rozbití zavedených praktik při přijímání zaměstnanců a služebním postupu v rámci kurie, dodal a zdůraznil, že mnoho kariérních kuriálních úředníků bylo dosazeno na místa, pro která mají jen málo předchozích zkušeností nebo odborných znalostí.

„Znamená to zbavit se této poněkud zvláštní představy, že někdo ví něco o penězích, investování a správě financí jenom proto, že byl kdysi dobrým nunciem,“ prohlásil Weigel.

Knihu „Příští papež“ vydalo 7. července 2020 nakladatelství Ignatius Press.

Christine Rousselle
CNA

Přeložil Pavel Štíčka

Když se kdysi mladý řecký učenec Empedokles ptal svého staršího učitele Xenofana, jak je možné poznat mudrce, odpověděl mu, že to není nic těžkého. Stačí, aby byl také mudrcem. Tento druh odpovědi se dá do určité míry aplikovat i na víru. I věřícího člověka najde, pozná a pochopí jen věřící člověk. Víra je dar, který dostává každý, ale ne každý ho přijme stejným způsobem. Dá se totiž i lehce ztratit. Lidová moudrost říká: Vrána k vráně sedá a rovný rovného si hledá. A to platí jak v dobrém, tak i ve zlém, jak v hlouposti, tak i v moudrosti. To jsou všechny závěry přirozené lidské moudrosti. Evangelijní moudrost však jde dál. Ježíš a jeho učedníci vždy v dějinách šli proti proudu, což bylo i důvodem jejich častého pronásledování. Paradoxně největší nebezpečí však obecně hrozí lidem ani ne tak od jejich nepřátel jako spíš od jejich přátel. To se těžko odhaluje. Například pro dítě se největším nepřítelem (neúmyslně) mnohdy stávají rodiče, kteří rozmazlují dítě a neučí ho pořádku, a především mu neukazují dobrý vzor křesťana a katolíka. Je v této souvislosti známý výrok pocházející prý od starých Římanů: „Bože ochraň mne před přáteli, před nepřítelem se ochráním sám.“ K potvrzení této pravdy nám může posloužit i událost z Nového zákona, kdy Petr (jeho učedník, blízký člověk a přítel) odrazuje Ježíše, aby nešel do Jeruzaléma, kde by měl mnoho trpět od starších, velekněží a učitelů Zákona, že tam bude zabit a třetího dne, že bude vzkříšen. Ježíš na to odpovídá velmi tvrdě a jasně: „Jdi mi z očí, sata-ne! ... Nemáš na mysli věci božské, ale lidské.“ (Mt 16,21.23) Petr to uznal, olitoval a změnil své chování. Ježíš nás učí, že i když tím můžeme vyvolat u někoho nevoli, abychom byli vůči svým blízkým a přátelům nejen přirozeně ale také nadpřirozeně pravdiví. Není možné každému vyhovovat ve všem, především ne současnému světu, i když se mnohdy tváří přátelsky.

+Ladislav Hučko

Mons.ThDr. RNDr.
Ladislav Hučko, CSC.,
apoštolský exarcha
řeckokatolické církve

Blahořečení italského „kybernetického apoštola“ naplánováno na 10. října

Dospívající chlapec Carlo Acutis, který zemřel v roce 2006, byl již na Světovém dni mládeže v Riu de Janeiro označen za možného „patrona internetu“. Blahořečení italského teenagera Carla Acutise (1991–2006), jenž byl znám jako „kybernetický apoštol“, se má konat 10. října v Assisi. Podle internetové stránky „Vatican News“ to potvrdil prefekt Kongregace pro blahořečení a svatořečení, kardinál Angelo Becciu.

Původně bylo plánováno dřívější datum, ale opatření kvůli pandemii koronaviru by to neumožnilo. Ve spolupráci s biskupem z Assisi, kde je Acutis pochován, byl dohodnut podzimní termín. Obřad se bude konat v bazilice sv. Františka.

Acutis se v raném věku začal zajímat o počítače a vytvořil webové stránky o náboženských tématech, například o eucharistických zázracích na celém světě. Když zjistil, že trpí nevléčitelnou leukémií, zcela se oddal papeži a církvi. Acutis zemřel 12.

října 2006 ve věku 15 let a podle svého přání byl pohřben v Assisi. Na Světovém dni katolické mládeže 2013 v Riu de Janeiro byl při prezentaci jeho životního příběhu označen jako možný „patron internetu“.

V roce 2018 papež František na základě jeho životního stylu uznal jeho heroické ctnosti. V únoru 2020 následovalo papežské uznání zázraku uskutečněného na Acutisovu přímluvu. Po něm bylo brazilské dítě uzdraveno lékařsky nevysvětlitelným způsobem.

„Doufáme, že se 10. října bude moci na blahořečení dostavit mnoho lidí,“ řekl kardinál Becciu. Celá událost bude živě přenášena přes internet. Domenico Sorrentino, biskup z Assisi, byl stanovením termínu potěšen. Tato zpráva je příslibem naděje uprostřed krize charakterizované osamělostí a vzdáleností.

kath.net, přeložil Pavel Štíčka

KÁZÁNÍ

Na Velehradské pouti 5. července 2020 k poctě sv. Cyrila a Metoděje kázal kardinál Dominik Duka.

Draží poutníci, vážení přátelé zde na posvátném Velehradě, jako i vy u televizních obrazovek,

tak jako velehradské pouti znamenají v naší historii důležité momenty spojující i s velkými zvraty, tak je tomu i dnes. Jedním z těch důvodů je, že vás zde měl pozdravit a přednést homilii jeden ze tří kardinálů narozených v dnešní České republice a to kardinál Michael Czerny, brněnský rodák, a měli jsme vás pozdravit všichni tři, tedy i vídeňský kardinál Christoph Schönborn a moje maličkost, nejenom jako rodáci, ale i jako zástupci tří národností, které tvoří dějiny naší kultury a duchovního života – Češi, Němci i Židé. Musíte se však spokojit jen s mou promluvou, která mne určitým způsobem zaskočila.

Před třiceti lety uvítal Velehrad očekávaného poutníka, velkého papeže sv. Jana Pavla II. Dovolte mi, abych připomněl jeho slova z 22. dubna 1990: „Toto je den, který učinil Pán, radujme se z něho a jásejme!“ (Žl 118,24) ... Setkáváme se na Velehradě v pradávěm srdci Velkomoravské říše... Zde jsou naše kořeny (říká slovanský papež). Je to den evangelia vzházející nad dějinami Slovanů: apoštolskou službou obou bratří v dějinách Slovanů zapustila kořeny pravda o Kristu, který je kámen národní (Mt 21,42) ... Jejich misie byla dalším pokračováním poslání, které začalo v Jeruzalémském večeradle v den Zmrtvýchvstání. V jejich misii působil tentýž Duch Svatý, kterého apoštolové přijali od Zmrtvýchvstalého Pána.“

Odvážím se tvrdit, nebylo by tohoto radostného dne, kdyby pět let předtím v roce 1985 se zde nekonala slavná cyrilometodějská pouť, na kterou papež Wojtyła nemohl přijet, bylo mu to zakázáno. Myslím, že mohu tvrdit, že tato pouť na začátku perestrojky patřila k nejradostnějším a také i nejvýznačnějším projevům naší víry a touhy po svobodě, z které žije církev i v dnešních dnech. Tato pouť nám,

Kázání Dominika kardinála Duky na Velehradě. Foto: Člověk a Vira

Křest manželského páru Bořivoje a sv. Ludmily položil základy naší státní identity a také pak plnohodnotně navázal po zániku Velkomoravské říše na její státnost.

tehdy mladým, či lidem střední generace, postavila otázku: co bude dál? Odpověď zformuloval Václav Benda ve své eseji „Jak dál po Velehradě“. Jaké byly reakce? Nebudu je raději rozebírat. Z této atmosféry se také zrodila iniciativa Desetiletí duchovní obnovy českého národa (1987) vyhlášená kardinálem Františkem Tomáškem. Velehrad nám dovolil nalézt kořeny naší identity. Zde podle tradice byla také pokřtěna pramáti národa sv. Ludmila sv. Metodějem a obdržela mariánský medailon, později nazvaný Palladium, který našel své místo na prsou svatého Václava, jejího vnuka, a stal se tak součástí naší národní a duchovní identity. Nepopíráme tím úsilí irskoskotských misionářů a jejich pokračovatelů, kterým vděčí moravští vládkové za křest v Pasově (831) a čtrnáct českých lechů v Řezně (845). Avšak křest

manželského páru Bořivoje a sv. Ludmily položil základy naší státní identity a také pak plnohodnotně navázal po zániku Velkomoravské říše na její státnost. Jan Pavel II. ve své homilii připomněl skutečnost trojúhelníku tvořeného body Soluň (místo misie sv. apoštola Pavla), Montecassino (založené sv. Benediktem) a Velehrad. Jsou to také i tři reprezentace tohoto misijního díla – sv. Cyril a Metoděj, sv. Ludmila a sv. Václav, sv. Vojtěch a kněžna Doubravka. Od těchto postav se odvíjí identita Střední Evropy, Čech, Slovenska, Polska a Maďarska. Tyto skutečnosti bychom si měli připomenout v příštím roce, kdy uplyne 1 100 let od umučení sv. Ludmily. Toto výročí si připomeneme v den národní pouti na Tetíně.

Současná situace po koronavirové ráně, která, jak doufáme, dohasíná, kla-

Foto: Lukáš Janík / Člověk a Víra

deme si mnozí otázku, jak dál. Můžeme hovořit o globální existenciální otázce. Současný neklid, projevy násilí, vandalismus masových demonstrací zasahují současný svět. Jak dál, ptají se politici, ekonomové, podnikatelé, ale i naše rodiny, naši přátelé. Klademe si tuto otázku i my, věřící křesťané.

Velehrad byl vždy místem touhy po lidské, kulturní a duchovní jednotě. Síla Velehradu vyrůstá z Božího slova, z Evangelia, z Písma, chcete-li, z Bible. Velehrad to je i místo eucharistického slavení a místo mariánské úcty. Právě v době koronaviru byl vztyčen v našem hlavním městě po 102 letech na dlažbu Staroměstského náměstí symbol úcty k té, jejíž kult z Cařihradu přinesli svatí bratři Cyril a Metoděj. Jsme však svědky, že křížená a často v modlitbě sdělovaná jednota není skutečností. Vztah k Božímu slovu, k Písmu, se napříč konfesemi drolí. Větší autoritu mají interpreti, než řeč Ducha Svatého, než slova Ježíšova! Společnost nedělí jenom bezradná roztržštěnost politických idejí s vytrácejícími se hodnotami, ale tato roztržštěnost je plně podporována až nesmířitelnými výpady, většinou mediálními prostředky, především sociálními sítěmi. Ty posílají do ulic manifestanty a svolávají demonstrace. Stavíme a kácíme sochy. Můžeme se ptát, není to skutečně fenomén zániku naší, tj. západní ale i křesťanské, civilizace, která však se zrodila

v trojúhelníku Jeruzalém, Athény a Řím? Stavíme-li gymnázia, hovoříme o ideálech antiky, ale skutečnost je jiná. Jsou to často jen prázdná slova naplněná pouze virtuální realitou... Stržená socha sv. Junípery Serry, apoštola Kalifornie, ukazuje na hlubokou neznalost historie o zápasu o lidskou svobodu, o zápasu o zrušení otroctví, které bylo vysloveno již v 16. století španělskými *cortesi* prohlášením, které začíná slovy Francisca de Vitoria: „Žádný člověk se nerodí jako otrok...“ Doplním tyto své úvahy slovy pana prezidenta – prezidenta Karlovarského filmového festivalu – Jiřího Bartošky: „Když vidím, jak dav křepčí kolem nějaké povalené sochy, třeba kolem Kolumba nebo Cervantese, mám pocit, že vidím záběry, jak Goebbels hází do ohně knihy Thomase Manna, ten svět se úplně zbláznil...“ (Jiří Bartoška, *Echo24*). Ptám se každého z vás s touhou po upřímnosti o vlastní pravdivosti, jak se tázal před svou popravou hrdina odboje generál Heliodor Píka!: „Není lehké nelhat. Není vůbec jednoduché zůstat ve společnosti druhých lidí pravdivý a věrný svému vnitřnímu přesvědčení a prožitku. A stejně těžké, ne-li mnohem těžší, je zůstat upřímný sám k sobě. Hledat pravdu o sobě samém, podívat se jí do očí a neuhnout. Unést svůj opravdový vnitřní svět, nepodvádět svou nejintimnější a tedy nejzranitelnější pravdu. Denně se ptát a denně si odpovídat tak upřímně, jak jen to umíme na životní

otázku, postoje a směřování.“

Jak dál? Myslím, že odpověď existuje, jsou to Ježíšova slova: „Budete mi svědky...“ Jedině pravdivé svědectví o naší víře v Ježíše Krista, jedině svědectví o naší věrnosti evangeliu, pravdivé svědectví o věrnosti Ježíšovu zlatému pravidlu: „Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy ve všem jednejte s nimi; v tom je celý Zákon i Proroci.“ (Mt 7,12).

Hromady prohlášení, nekonečné seznamy zákonů a předpisů, slova o usmíření a přátelství přesytili naši společnost. Ale již neutajovaná nespokojenost propojovaná s nenávisť, závisť a pomstychtivostí nás usvědčují o nepravdivosti. Třicet let nám snad stačilo, abychom pochopili, že svoboda není bez odpovědnosti. Nápis na pomníku padlým vojákům v Koreji hlásá: „*Freedom is not free.*“ – Doufám, že ho barbaři nezničili.

Láska není bez odpuštění a demokracie nemůže být bez zbožnosti, mravnosti a úcty k druhému, to jsou pak zdroje pravé tolerance. (volně podle TGM).

A tak přijměte na závěr slova, která zde při pouti vždy zpíváme, slova sedmé sloky: „I když se pyšná nevěra kol vzmáhá a peklo seje koukol nových zmatků, nebudeme dbát odvěkého vraha, nedáme sobě bráti věčných statků, víře vždy věrni budou Moravané a dodám s nimi Slezané i Čechové, Slováci i další národové, kteří žijí v naší vlasti; dědictví otců zachovej nám, Pane!“

Jsme v rukou Božích!

A tak ať zazní slova svatého Jana Pavla II. z 22. dubna 1990: „Kdo vítězí nad světem, ne-li ten, kdo věří, že Ježíš je Syn Boží? (1 Jan 5,5) Milovaní synové a dcery, žijte i vy touto vírou v Ježíše, abyste i vy zvítězili s ním!“

Panno Maria, Matko Unie, Palladium země české, Vítězná ochrano Moravy, oroduj za nás!

Dominik kardinál Duka OP

NESHROMAŽDUJTE POKLADY NA ZEMI

26. července – 17. neděle v mezidobí – Evangelium podle Matouše 13,1 – 23

Hilarius

Tento poklad se nachází zadarmo. Evangelium se totiž ohlašuje bezpodmínečně. Moc vlastnit a užívat majetek má svou cenu. Protože nebeské království nemáme bez toho, když ztratíme svět.

Řehoř

Jako velká perla a cenná je chápána sladkost nebeského života, která, je-li nalezena, znamená pro jejího majitele pokyn, aby vše, co má, ihned prodal. Kdo podle svých možností dokonale pozná sladkost nebeské věčnosti, s radostí zanechá všeho, co kdysi na zemi miloval. Jakákoliv pozemská věc, která se svým vzhledem snad i zamlouvala, vypadá nyní nedokonalé, protože v myslí září žár věčné, cenné perly.

K síti je přirovnávána svatá Církev, protože je svěřená rybářům a každého táhne z proudů tohoto světa k věčnému království, aby se neponořil do hlubiny věčné smrti. Ona shromažďuje z každého druhu ryb, protože volá k odpuštění hříchů moudré i hloupé, svobodné i otroky, bohaté i chudé, silné i slabé. Tato síť se zcela naplní tehdy, kdy se na konci

Foto: EliasSch / Pixabay

Nebeské království nemáme bez toho, když ztratíme svět

lidského rodu uzavře jeho počet.

Jan Zlatoústý

Čím se ale liší toto podobenství od podobenství o kokuolu? I tam jsou někteří spasení, druzí zahynou, stejně jako tady. Tam

ale pro herezi nauky a předtím (v podobenství o semeni) proto, že neposlouchali, co je jim předkládáno.

přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle www.catena aurea.sk

RC MONITOR JE ZASÍLÁN BEZPLATNĚ

Můžete si jej objednat na adrese Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha nebo na rcmonitor.cz. Zde se také můžete přihlásit k pravidelnému zasílání zpráv e-mailem.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

E-mail:

PSČ:

Počet výtisků:

Vydávání RC Monitoru je možné jedině díky zasílaným darům. Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou 25 Kč, což za rok činí 600 Kč. Dary lze uplatnit pro snížení základu daně. Všem dárcům Pán Bůh zaplať.

OBNOVA PRAVÉ POVAHY SPOLEČENSTVÍ VE SVATÉ OBĚTI

Ve svém dřívějším článku „Mše svatá: Boha nelze ničím oslavit víc“ jsem vysvětloval, že mše nepředstavuje obětování Krista, jako by byl od nás izolován; znamená také obětování Kristových údů, jež s ním jsou spojeny ve víře a lásce. Jinými slovy, jako libě vonící oběť se tu Otci nabízí, slovy svatého Augustina, „celý Kristus“ – hlava i údy, církev se svým Pánem. Mše představuje obětování mé duše a těla, tvé duše a těla i všech věrných spolu s Veleknězovou obětí, předkládanou v podobě chleba a vína.

Tyto tradiční pravdy, hojně probírané církevními otci a středověkými scholastiky, tvoří základ správného chápání *společenské povahy mše*, pravdy, jejíž důležitost nám zvláštními a překvapivými způsoby objasnily právě uplynulé měsíce poznamenané pandemií. Ano, není pochyb o tom, že mše svatá je v zásadě vertikální akt teocentrického uctívání a božské oběti. V rámci tohoto aktu je však obsažen také horizontální rozměr: obecenství katolíků s Pánem a spolu navzájem. Tuto pravdu nám často přibližují poznámky v misálech vytvořených v první polovině dvacátého století, jako je můj oblíbený *St. Andrew's Daily Missal* z roku 1948.

Jak se tato zásadní pravda zamlžila

V druhé polovině dvacátého století došlo k tomu, že na první místo byla postavena mše svatá jako pokrm, k němuž jsou „všichni vítáni“ a jako příležitost ke společenskému styku; společenská povaha mše svaté, jak ji nádherně popisují sv. Augustin, sv. Dionýsius, sv. Tomáš Akvinský a další, byla vyložena nově – nebo spíše zjednodušeně –, v sociologickém, horizontálním, sekulárně demokratickém smyslu, a liturgie tak byla zredukována, v tom nejhorším případě až na *pouhou* společenskou událost. Předseda nejvyššího soudu Roberts v nedávném rozhodnutí Nejvyššího soudu Spojených států amerických přirovnal chození do

Foto: Vojtěch Hlávka / Člověk a Víra

Všeobecným křesťanským povoláním je vždy sám sebe – všechno, co člověk má, i všechno, čím je – předkládat Bohu,

kostela k „sekulárním setkáním, včetně přednášek, koncertů, promítání filmů, divácky atraktivních sportů a divadelních představení“. Nehoráznost, samozřejmě, ale svým způsobem jeho pohledu rozumím.

Jestliže však na mši svatou začneme pohlížet takto horizontálně, logicky tím vyvstává nezbytnost přistoupit a přijmout svátost oltární; pokud jsme se sešli kvůli pokrmu, proč ho nesníst? Bylo by nezdvořilé sedět na farním pikniku a nejíst, zatímco se naši bližní pustili do jídla.

To, co z ontologického hlediska stojí na prvním místě – konkrétně, že Kristus je rukama kněží předkládán Bohu jako jediná pravá a libá bohoslužba; že mše svatá je smírná a prosebná oběť, jejímž prostřednictvím nám jsou odpuštěny hříchy a získáváme Boží požehnání; že tím, jak se spojíme ve víře a lásce, napomáháme především uctívání Beránka (tedy na-

šemu uctívání Beránka a také jeho uctívání určenému za nás věčnému Bohu) – bylo zapomenuto, a tak toto vakuum spěchá zaplnit jídlo a naše účast na něm.

Má toto převrácení správného řádu, které nejenže v minulém půlstoletí katastrofálně postihlo duchovní život mnohých katolíků, ale navíc teď vedlo k přemíře minimálně velmi problematických postupů, jak slavít mši svatou v době koronavirových opatření, nějaké řešení? Samozřejmě.

Za prvé a zcela jednoduše může ke správnému pochopení liturgie výrazně pomoci tradiční latinská mše svatá, v níž má jednoznačnou prioritu Oběť kříže, s důrazem na uctívání Boha pro něho samého. V tradiční latinské mši svaté je jasně zřejmé, že naše účast na eucharistii znamená vstup do něčeho zaměřeného na Boha, co přetéká na nás, aby nás to *pozvedlo* k Bohu.

TRADICE OTCŮ

Ze spisu „O jednotě církve“ (De catholicae Ecclesiae unitate), nejobsáhlejšího díla sv. Cypriána, biskupa a mučedníka (†258): Caput XIII. Pacatum Deum habere non potest, qui cum fratre pacem non habet

A proto, když ukládal zákon modlitby, dodal: „A když povstanete k modlitbě, odpusťte si, máte-li co proti sobě, aby i Otec váš, který jest v nebesích, odpustil vaše hříchy.“ (Mt 11, 25) A ty, kteří přistupují k oběti s nevěří, odvolává od oltáře a přikazuje nejdříve se smířiti s bratrem a pak s pokojem se vrátiti a Bohu přinéstí svůj dar. Vždyť ani na dary Kainovy Bůh nezahlédl: neboť s Bohem nemohl v mír vejíti, kdo nebyl s bratrem zajedno pro vášnivou rozmlíšku.

Jaký mír si slibují nepřátelé bratrů a jaké se domnívají, že slaví oběti sokové kněží? Či se domnívají, že je s nimi Kristus, v jejich sboru, když se shromažďují mimo Církev?

Za druhé, obnova eucharistické adorace. Papež Benedikt XVI. o období bezprostředně po Druhém vatikánském koncilu napsal:

„Někteří byli dokonce toho mínění, že adorace nejsvětější svátosti jako taková je něco překonaného, protože Pán se v podobě eucharistického chleba přijímá a ne že se na něj jen dívá. Ale to, že se tento chléb nepožívá jako nějaké obyčejné jídlo a že „přijímat“ Pána v eucharistii od nás vyžaduje všechny dimenze naší existence.“¹

Když týž papež vysvětloval, proč je tento projev zbožnosti při obnově liturgického života církve a modlitebního života jednotlivců tak důležitý, řekl

„Ba existuje vnitřní souvislost mezi

Foto: © Anicka Vrhelova / Člověk a Víra

slavením eucharistie a adorací. Mše svatá je totiž sama o sobě největší úkon adorace církve: „Nikdo nejl toto tělo,“ píše sv. Augustin, „aniž by je předtím neadoroval.“ (Enarr. in Ps 98,9 CCL XXXIX, 1385) Adorace mimo mše svaté prodlužuje a zintenzivňuje to, co se událo při liturgické slavnosti a umožňuje pravé a hluboké přijetí Krista.“²

Při jiné příležitosti Benedikt XVI. navázal:

„Podstatný způsob bytí s Bohem je eucharistická adorace... Pán nám v jednom svém podobenství vypráví o pokladu ukrytém v poli; kdo jej nalezne, prodá všechno, co má, aby mohl koupit to pole, protože poklad, který je tam ukrytý, převyšuje každou jinou hodnotu. Skrytý poklad, dobro nad každé jiné dobro, je království Boží – je Ježíš sám, Král osobně. Ve Svaté Hostii je přítomen pravý poklad, který je nám stále dostupný. Pouze v adoraci této jeho přítomnosti se učíme přijímat jej správně – učíme se sdílet, učíme se zevnitř slavit Eucharistii... Milujme bytí s Pánem!“³

Abychom mohli *milovat bytí s Pánem*, musíme nejprve věřit, že eucharistie je Pán; poté reagujeme oddanou zbožností, náležitou posvátnou bázni a úctou;

toužíme být *s ním jedno* a zříkáme se všech překážek, které by tomuto spojení mohly bránit. Jeden z Žalmů praví: „Otevři svá ústa, naplním je.“ (Ž 81,11) Eucharistická adorace nás vyzývá, abychom naplno otevřeli oči své víry; otvírá dokořán ústa naší touhy a připravuje nás na to, až nás naplní nesmírnost samotného Boha. Představuje zaručený způsob, jak se naše účast na mši i celý náš život mohou stát ve všech ohledech plodnějšími.

Svatý Petr ve své první epištole osvětluje podstatu křesťanského života: „I vy buďte živými kameny, z nichž se staví duchovní dům, abyste byli svatým kněžstvem a přinášeli duchovní oběti, milé Bohu pro Ježíše Krista.“ (1 Pt 2,5) Všeobecným křesťanským povoláním je vždy sám sebe – všechno, co člověk má, i všechno, čím je – předkládat Bohu, Otcí skrze Syna v Duchu svatém. Oltářní obětí je střed, z něhož vychází moc a pravá podoba tohoto křesťanského kněžského sebeobětování.

Peter Kwasniewski
onepeterfive.com
Přeložila Alena Švecová

Peter Kwasniewski Ph.D.,
americký filosof, teolog, publicista
a odborník na liturgickou hudbu

1 Z pozdravu emeritního papeže Benedikta XVI. u příležitosti pohřbu kardinála Joachima Meisnera 15. července 2017; český překlad převzat z <https://www.cirkev.cz/cs/aktuality/170717pozdrav-benedikta-xvi-pri-pohrbu-kardinala-meisnera>

2 Z promluvy Benedikta XVI. před polední modlitbou Anděl Páně 10. června 2007; český překlad převzat z <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=7902>

3 Z homilie Benedikta XVI. na nešporách v Altöttingu 10. června 2007 (přel. Milan Glaser).

NEOMYLNOST A CÍRKEVNÍ AUTORITA

Je až podivuhodné, kolik lidí mylně chápe učení o neomylnosti a jiných problémech spojených s otázkou církevní autority. Jeden z velmi rozšířených nesmyslů je představa, že všechno, co papež řekne, je neomylné. Faráři mi říkají, že neomylnost je pro řadu lidí velkou překážkou jejich konverze ke katolické církvi. Obvyklá odpověď na pečlivé vysvětlení neomylnosti církve zní: „A proč nám to nikdo neřekl dřív?“

Magisterium

Katolická církev učí, že papež a biskupové v jednotě s ním mají zvláštní a jedinečné povolání a povinnost učit. Papež a biskupové jsou pověřeni, aby autoritativně učili ve věcech víry a mravů takovým způsobem, jaký si nemůže nárokovat žádný jiný učitel. Podle katolické nauky jsou nejvyšší církevní doktrinní autoritou biskupové s a pod papežem. Tato učitelská autorita se dnes obvykle označuje slovem „magisterium“ (učitelský úřad církve). Vedení a pastorační starostlivost této učitelské autority je pro církev velkým darem. Pod ochranou Duha svatého pomáhá magisterium ochránit církev před zbytečnými omyly a nežádoucími odchylkami od pravdy.

Určitou orientaci ve zmatcích týkajících se role magisteria nám může dát zamyslení nad následujícími tématy.

Kolegialita

2. vatikánský koncil zdůraznil, že odpovědnost za církev se netýká pouze papeže, ale sdílejí ji s ním i všichni ostatní biskupové. Papež je však hlavou biskupského kolegia. Proto jedná jako viditelná hlava církve a celého episkopátu i tehdy, vyjadřuje-li se samostatně, bez pověření ostatních biskupů. „Papež“ a „biskupské kolegium“ spolu neoddělitelně souvisí. Je jediná nejvyšší autorita, která může být uskutečněna dvěma způsoby: 1) kolegiální činností (např. ekumenický koncil) nebo 2) úkonem papeže, který je hlavou kolegia biskupů (např. encyklika).

Foto: © Stanislava Vitoňová / Člověk a Vira

Řádný a mimořádný výkon magisteria

Jiným rozlišením nejvyšší učitelské autority je magisterium mimořádné a řádné. O mimořádném výkonu magisteria mluvíme při slavnostním vyhlášení definujícím dogma (článek víry), což je neomylné vyjádření nějaké božsky zjevené spásné pravdy. Slovem „definovat“ se zde myslí dát konečné rozhodnutí v určité otázce. Takto mimořádně může učit jak všeobecný koncil, tak samotný papež. Poslední vyjádření tohoto druhu je dogma o nanebevzetí Panny Marie definované papežem Piem XII. v roce 1950.

Vedle tohoto mimořádného výkonu učitelské autority papeže a biskupů máme i řádný výkon magisteria. Příkladem mohou být učení místních biskupů, pastýřské listy biskupské konference, papežské encykliky a dokumenty 2. vatikánského koncilu (neboť koncil nevyužil své autority k definování žádného

nového dogmatu). Přestože takové učení nespadá do oblasti neomylnosti, je také směrodatné a je třeba mu naslouchat.

Ale i řádné magisterium může učit neomylně, pokud je univerzální, tj. dané učení je zastáváno jednomyslně všemi biskupy v čele s papežem, a navíc je zde absolutní explicitní souhlas většiny věřících. Příkladem takového učení, které je neomylně hlášáno, ale přitom nebylo slavnostně definováno, je Kristovo zmrtvýchvstání a vyznání, že je Pán.

Neomylnost

Neomylnost se tedy v prvé řadě týká mimořádného výkonu magisteria, ať už ho vykonává celé kolegium nebo jen jeho hlava. Principem neomylnosti je síla Boží milosti (nikoli lidské schopnosti) nedovolující církvi odpadnout od Boží pravdy. Jednoduše řečeno, přítomnost Boží nedopustí sebezničení církve. Neomylnost je charakteristikou církve; je dána

Neomylnost neznamená, že se církev vyhne všem chybám; vyhne se mylnému učení. Přítomnost Ducha to zaručuje.

těm, kteří mají v církvi nejvyšší autoritu, což jsou – jak už bylo řečeno – biskupové s papežem jako hlavou.

Neomylnost se tedy netýká papežova osobního chování nebo jeho soukromých názorů. Když 1. vatikánský koncil definoval papežskou neomylnost, udělal to v kontextu církve. Toto dogma říká, že vždy, když papež definuje dogma víry (mluví se také o výroku „*ex cathedra*“ – z učitelského stolce), je Duchem svatým obdarován neomylností, kterou dává církvi Bůh pro definování učení víry a mravů. 2. vatikánský koncil tento bod znovu zdůraznil. „Tato neomylnost, jíž chtěl božský Vykupitel vybavit svou církev při definování nauky o víře a mravech, sahá tak daleko, jak daleko sahá poklad božského zjevení, který se má svatě uchovávat a věrně vykládat. Tato neomylnost přísluší římskému biskupovi, hlavě biskupského úřadu, z jeho úřadu, když s konečnou platností vyhláší nauku o víře nebo o mravech jako nejvyšší pastýř a učitel všech věřících křesťanů, který své bratry utvrzuje ve víře. Církvi příslibenou neomylnost má také biskupský sbor, když s Petrovým nástupcem vykonává nejvyšší učitelství.“ (LG 25)

Neomylnost neznamená, že se církev vyhne všem chybám; vyhne se mylnému učení. Přítomnost Ducha to zaručuje. Je zřejmé, že toto přesvědčení nelze zcela prokázat, jedná se o věc víry. Tato víra je zakořeněná ve zkušenosti církve a vyjádřená Písmem v Ježíšově slibu o tom, že zůstane se svou církví do skonání věků.

Oba vatikánské koncily upřesňují nezbytné podmínky, za kterých je možné neomylné prohlášení nauky:

- 1) musí jít o výklad zjevení týkající se víry a mravů,
- 2) musí být výslovný požadavek definitivního rozhodnutí,
- 3) prohlášení musí být jednomyslným učení biskupů.

To znamená, že Duch svatý pomáhá magisteriu tím, že slavnostně zavazuje věřící, aby vírou přijímali to, co je obsaženo v Božím slovu. Konstituce o Božím zjevení takto popisuje úlohu magisteria:

„Úkol autenticky vykládat Boží slovo psané nebo ústně předávané je svěřen pouze živému učitelstvímu úřadu církve, který vykonává svou pravomoc ve jménu Ježíše Krista. Tento učitelství úřad však není nad Božím slovem, ale slouží mu tak, že učí jen to, co bylo předáno, neboť z Božího příkazu a za pomoci Ducha svatého Boží slovo zbožně slyší, svědomitě stráží a věrně vykládá a z tohoto jediného pokladu víry čerpá všechno, co předkládá k věření jako zjevení od Boha.“ (DV 10)

Neomylnost se týká podstaty pravdy, ne už jednotlivých slov její formulace. Každá výpověď je omezena lidskými slovy, jejich chápáním, teologickými souvislostmi. Jak se doba a kultura mění, mohou tyto výpovědi vyžadovat nové, odlišné formulace téhož podstatného přesvědčení. Kvůli těmto přísným podmínkám se neomylné výpovědi vyhláší jen málokdy. Od 1. vatikánského koncilu k tomu došlo jen jednou, při vyhlášení dogmatu o nanebevzetí Panny Marie (1950).

Nikoli neomylné učení

Co potom můžeme říci o ostatních oficiálních dokumentech, např. dokumentech 2. vatikánského koncilu nebo o papežských encyklikách? Jsou označovány ne zrovna nápaditě: nikoli neomylné, ale autoritativní učení. Nejsou neomylné, ale mají váhu učitelství úřadu církve. Duch chrání učitelství úřad církve a vede ho tak, aby jeho učení bylo správné. Je-li hlášáno oficiální učení katolické církve, očekává se od katolíka kladné přijetí. Jeho explicitní odmítnutí ale neznamená herezi (tak jako v případě odmítnutí dogmatu), tedy ani odpovídající trestní postihy.

Učení církve nevyžaduje slepou poslušnost bez rozmyslu. Jestliže je požadována poslušnost rozumu i vůle, předpokládá se na naší straně určité studium, diskuse, rozvaha a modlitba. Je třeba se vyhnout dvěma extrémům: přeceňování nebo podceňování rozumu ve věcech víry. Správná odpověď hledá citlivou souvislost mezi individuální rozumovou úvahou a autoritou magisteria, přičemž na straně magisteria stojí presumpce (předpoklad)

pravdivosti díky vedení Ducha svatého.

Nelze říci, že dobrý katolík nesmí mít v žádném případě ve věci nikoli neomylného učení určité otázky. Většina církevního učení nespadá do kategorie dogmat a je zde tudíž možnost nepřesného nebo příliš zjednodušujícího vyjádření. Například encyklika Pavla VI. o pokroku národů *Populorum progressio* byla odmítána jako nebezpečně sympatizující s marxismem. Příliš rychlé a jednoduché odmítnutí však vyvolává podezření z odmítavého postoje k autoritě jako takové. Obvykle ale žádná taková diskuse nebo spor nemá příčinu v odmítnutím celého magisteria. Naopak, zřetelně vyjádřený, odůvodněný a citlivý nesouhlas ale v dlouhodobé perspektivě přispívá k pročištění a obohacení nauky, a tudíž může být pro církev velmi užitečný.

Střední cesta

Rostoucí porozumění církevní autoritě, neomylnosti a svědomí je dokladem obnovy současné církve. Vidíme mnohem jasněji jakou hodnotu pro nás představuje vedení církve a hlouběji si uvědomujeme Boží volání k přijetí naší osobní odpovědnosti. Jedná se o velmi širokou oblast, od ryze intimní sféry (antikoncepce) až ke globálním problémům (nukleární zbraně). Někteří lidé utíkají od osobní zodpovědnosti a chtějí po druhých, aby rozhodovali za ně, jiní hloupě odmítají jakoukoli autoritu. Střední cesta zralé a dospělé odpovědnosti oba takové extrémy odmítá a kladně odpovídá na volání po rozumné a uvědomělé účasti.

Kenneth T. Overberg, SJ
převzato z časopisu *Amen* 6/2000
Z Catholic Update
přeložil Tomáš Machula

ThDr. Kenneth R. Overberg, SJ
docent v oboru křesťanské etiky a vedoucí katedry teologie na Xavier University

MLADÍ LAČNÍ PO TICHU A USEBRÁNÍ

Svědectví kaplana, který se zúčastnil táborů pro mladé.

Červenec 2019. Louka v Ardenách, skautský tábor. Je den skládání slibů – příležitost pro celý oddíl prožít trochu jiný okamžik, víc vážný a niterný. Tento rok přišli vedoucí s přáním uspořádat s pomocí kaplana poněkud neobvyklou činnost. Mladí lidé ve věku 12 až 15 let, rozdělení na malé skupinky, jsou zavedeni na vyhrazené místo v ústraní. A zde se vrací první skupinka, aby přenechala místo dalším; ti se ptají: „Co to s vámi je? Vypadáte nějak jinak...“ Vidí totiž, že jejich přátelé se po uplynutí dané doby vracejí beze slova, klidní a vyrovnaní.

Co se jim přihodilo? Třicet minut ticha. Za tímto účelem byl připraven prostor, pokrytý útržky papíru s rozličnými citáty (texty zakladatelů skautingu, citáty z evangelia, různých autorů...); deky a polštáře vás vybízejí k uvelebení, pozvání ke ztišení je završeno meditativní hudbou. V rohu se můžete obsloužit bylinkovým čajem. Než se vydají na toto místo, vzdálené několik desítek metrů, obdrží určité pokyny: „Nabízíme vám okamžik jen pro vás, prožijte ho podle libosti. Nemusíte nic z prožitého sdělovat. Vezměte si z těch textů, co potřebujete. Prostě ten čas využijte. Vyžadujeme od vás pouze jedinou věc: ticho po dobu třiceti minut. Chce-li někdo odejít dříve, může se vrátit do tábora.“ A hle, zde jsou ti dospívající, kteří společně přicházejí na místo usebrání. Pokojně se rozptýlí, každý si nabídku přizpůsobí podle sebe. Žádné usměrňování není potřeba. Zhruaba po 15 minutách jsou všichni usazení; nastalo naprosté ticho. Dva vedoucí a kaplan, kteří jsou k dispozici pro případnou radu či otázku, tají dech. Půl hodina uplynula, nic se nehýbe.

Díky!

Nakonec jsme jim museli naznačit, aby místo opustili a přenechali prostor dalším. Doprovázíme je zpátky na louku; ticho pokračuje... Nakonec jeden z mladých pronáší na adresu svých vedoucích:

Foto: Vojtěch Hlávka / Člověk a Víra

„Díky!“; ostatní dávají najevo, jak byl pro ně tento čas blahodárny. Jejich tváře zkrásněly, některé přímo září. Později, když se vrátila poslední skupinka, ozvali se vedoucí: „A teď my! Taky bychom rádi...“ Pozdě večer sedím s vedoucími u ohně. Každý vyjadřuje svou radost z toho, že mohli skautům nabídnout tuto chvíli ticha, a také své překvapení nad jejich nadšením i blahodárností této chvíle. A jeden z nich pokládá otázku: „Ale jak to udělat, abychom se mohli takto zastavit i v běžném životě?“ A jiný: „A vůbec, co to znamená modlit se?“

Zkušenosti tohoto typu, prožité na vícero skautských i jiných táborech v letošním červenci, mě přiměly přemýšlet nad pasáží z evangelia, kdy Ježíš vidí, že je obklopen hladovějícím davem. Pro toho, kdo má na starosti pastorační, není vždy snadné rozpoznat, po čem lidé, s nimiž se setkává, touží. Výše uvedená fakta však v tomto bodě ukazují jasně. Téměř všichni tito mladí lidé dali najevo, jak moc lační po tichu, niternosti, usebrání. Proto přijali tuto nabídku s takovou vděčností a využili ji, jak jen mohli. To

vše mě učí Ježíšově pedagogice: začal tak, že přišel k lidem tam, kde byli, a snažil se jim ulehčit od jejich trápení. A ti, kdo chtěli, ho poté následovali. Zůstal jsem zasažený, když jsem spatřil, jaké utrpení se vyskytuje v naší době: jsme natolik vyvlastnění, že třicet minut strávených sami s sebou vnímáme jako ozdravnou chvíli. Jaké požehnání, když cítíme, jak se naše duše a srdce znovu napájí! Takto se mohou připravovat cesty modlitby dokonce i pro ty, kteří si myslí, že jsou od ní příliš vzdáleni.

Anne-Françoise de Beaudrap
CathoBel

Přeložila Michaela Vošvrudová

Anne-Françoise de Beaudrap
francouzská žurnalistka

OD ISLÁMU K JEŽÍŠI KRISTU

Křesťané by měli ve vztahu k muslimům být ne nepřátelští až zlí, vždyť to odporuje i přikázání Ježíše Krista „milujte své nepřátele a dobro jim činite“, ale také by neměli být liberálními extremisty, kteří na spásu muslimské duše nevěří nebo si myslí, že islám je součástí židokřesťanské tradice.

Narodil jsem se v jedné beskydské vesničce. Mí rodiče se v mých čtyřech letech rozvedli a tak mně se sestrou vychovávala maminka s dědečkem. Dědeček mně již v předškolním věku přivedl k zájmu o knihy. Má maminka si později našla přítele a já jsem s ním ze začátku příliš nevycházel a o to silněji jsem přilnul k mému dědečkovi. Skrze něj jsem křesťanství vnímal emotivně bez nějaké hlubší znalosti.

V mých 12 letech dědeček neočekávaně umřel a mně se tak zhroutil celý svět. Má maminka se sice pokusila pokračovat v křesťanské výchově mého dědečka a tak nás posílala do hodin náboženství, ale již jsem tam necítil onu lásku jako u víry mého dědečka a po několika nepříjemných situacích s vyučujícími z nichž si dosud pamatuji jejich tvrdá slova o tom, že Ježíš chtěl, aby můj dědeček zemřel, jsem dostal ke křesťanství odpor.

Díky mému koníčku čtení knih jsem se seznámil i s knihami o muslimech, které líčily muslimy jako spravedlivé, milosrdné, na straně slabších stojící a charakterní lidi. Tedy tak jak jsem si představoval ideální věřící v Boha, které jsem mezi křesťany ve svém okolí neviděl.

V době mého dospívání zrovna zuřily konflikty v bývalé Jugoslávii, který média prezentovala jako „zlí“ srbští křesťané ubližují „hodným“ bosenským muslimům, Čečensku, z něž si pamatuji scénu, jak pravoslavný kněz žehná ruským tankům jedoucím dobývat Groznyj, v němž při tomto útoku zahynuly tisíce žen a dětí, jenž ve mně utvrzovaly pocit, že islám je lepší než křesťanství.

Od 15 let jsem si dopisoval s nejznámějším českým muslimem Mohamedem Šilhavým, který prezentoval islám jako vlastně jen pokračování křesťanství bez božské podstaty Krista a jedním prorokem navíc – Mohamedem. V 18 letech jsem poprvé navštívil mešitu v Brně a seznámil se s lidmi z okruhu Muneeba Al-

Foto: Petr_Samsa / Člověk a Víra

rawiho. Ve dvaceti jsem odjel na pozvání jednoho německého Turka do Stuttgartu skoro na roční pobyt a tam jsem se seznámil blíže s tím, že jsou různé směry islámu a muslimské skupiny.

V té době jsem byl ovlivněn propagací islámu z Islámských nadací. Tento islám již nebyl tak liberální a „pokřesťanštěný“ jako islám propagovaný generací Mohameda Šilhavého. Toto pojetí islámu je již nejen silně protikřesťanské a protižidovské, což dokazuje i literatura vydávána Islámskými nadacemi a Ústředím muslimských obcí, ale i usiluje vychovávat české muslimy tak, aby jednou byli schopni nastolit v České republice islámské právo šaría.

Ze začátku mi tento přechod z liberálního k ortodoxnímu islámu nevalil a přijal jsem jej za svůj, ale postupně, čím více jsem se zapojoval do aktivit české muslimské komunity a studoval islám a další vědy, začal jsem se nejprve vnitřně a poté i veřejně dostávat do sporu s představiteli Islámských nadací.

Nešlo jen o věci normálního života, kde je velký rozpor mezi tím, co říkají a co

dělají, ale i rozpory teologické. Protože jsem nic z křesťanství neznal a snažil jsem se dostat k podrobnějším informacím.

Původně jsem se tomuto studiu věnoval s cílem dokázat pravdu islámu a omyl křesťanství, ale čím více jsem studoval a dostal jsem se i k dalším křesťanským spisům. Čím více jsem studoval koncepci Alláha v koránu a jeho vztah k lidem, tím více jsem si začal zamilovávat Ježíše apokryfů. Skrze ně jsem se pak dostal k Biblii a začal jsem i studovat spisy raných církevních otců. Již mi nešlo o to vyvracet křesťanství, ale pochopil jsem, že islám není to, co by chtěl jako své náboženství pravý Bůh.

Poznal jsem, že původní islám v textech koránu, Hadith (Mohamedových výroků) a tradice prvních generací muslimů je formován dobovačnou válkou, přesvědčením o nadřazenosti nad ostatními lidmi a imperialistickým pohledem na svět. S takovýmto výkladem islámu jsem se nemohl postupně ztotožnit. Nemohl jsem uvěřit, že pravý Bůh by byl tak nenávidný k těm lidem, kteří ho neuctívají a neuznávají, jako je Alláh v koránu:

DĚKUJI OTČE!

„Alláh nemiluje žádného nevěřícího hříšného.“

Také jsem dospěl k přesvědčení, že skutečný pravý Bůh nemá potřebu nutit lidi, aby v něj věřili nebo ho uctívali. Jak napsal neznámý křesťanský autor z rané církve v *Listu Diognetovi*: „Nuže, kdo z lidí by se domníval, že tak učinil z mocichtivosti či aby naháněl strach? Nikoli. Z dobrotivosti a lásky jako Král poslal Syna Krále, poslal jej jako Boha, poslal jej k lidem jako člověka. Poslal jej, poněvadž chtěl zachránit, přesvědčovat, ne nutit násilím. Bůh totiž neuzívá násilí. Poslal jej, poněvadž volá a nepronásleduje. Poslal, poněvadž miluje.“

Zpočátku jsem se pokoušel ještě hledat únik v návratu k liberálnímu islámu, ale to jsem dělal hlavně kvůli hrstce svých dobrých muslimských přátel, kteří v liberálním islámu našli únik z krize vědomí o podstatě původního islámu z koránu a Mohammedových výroků. Oficiálně pro veřejnost jsem zůstal dále liberálním muslimem, protože jsem měl naději, že skrze působení uvnitř muslimské komunity mohu pomoci podpořit skutečně umírněné (tj. liberální) muslimy proti těm extremistickým a ortodoxním.

Řeknete si možná že to bylo bláznivé a neuvěřitelné. Ano, mohl jsem reagovat jako stovky Čechů a Češek, kteří při poznání pravé tváře dnešního islámu opustili. Já jsem se, ale rozhodl pokusit se pomoci hrstce reformních českých muslimů a využít dosaženého vlivu v rámci Islámských nadací k jejich podpoře. Bohužel se ukázalo, že čím více se snažím podporovat reformní muslimy, tím více to vyvolává odpor ze strany vedení Islámských nadací, Ústředí muslimských obcí a řadových ortodoxních muslimů.

Když jsem viděl, že realizování reformního (umírněného) islámu v České republice je nereálné a stále více na mně doléhala slova Ježíše:

„Každý, kdo se ke mně přizná před lidmi, k tomu se i já přiznám před svým Otcem v nebi.“

Musel jsem ještě kvůli osobním povinnostem a plánovaným návštěvám muslimských zemí, kde platí islámské právo šaría, mlčet o tom, že již nejsem muslim. Bylo to hlavně z bezpečnost-

ních důvodu pro mou osobu, neboť jako odpadlík bych v těchto muslimských zemích mohl čelit nejen útokům řadových muslimů, ale i islámských soudů.

Dnes již tyto důvody pominuly a já jsem šťasten, že mohu plně ze svého hrdla říci, že nevěřím v to, že Mohamed je prorok pravého Boha a má něco společného s dobrou zvěstí (evangeliem) Ježíše Krista.

Nejsem jako jiní odpadlíci od islámu a odpůrci islámu. Věřím, že jsou lidé, kteří mají osobní důvody, proč nechtějí opustit „obal“ islámu a zároveň hledají pravou lásku a dobro, proto vznikají reformní, liberální proudy islámu a jeho mystické proudy, které sice odporují původnímu islámu prvních generací muslimů, ale jsou jedinou cestou jak žít v míru a bez občanské války v dnešní sekulární Evropě.

Bohužel křesťané v Čechách a na Moravě mají velmi málo informací o islámu a jeho vnitřní struktuře. A to nejen řadoví věřící, ale i kněží a církevní pracovníci. To oslabuje poselství Evangelia v očích mnohých muslimů, kteří pak snadno podléhají fobii z křesťanství šířenou ortodoxními muslimy a islamisty.

Křesťané by měli ve vztahu k muslimům být ne nepřátelští až zlí, vždyť to odporuje i přikázání Ježíše Krista „milujte své nepřátele a dobro jim činite“, ale také by neměli být liberálními extremisty, kterým na spáse muslimské duše nezáleží nebo si myslí, že islám je součástí židokřesťanské tradice.

Když sleduji reakce křesťanů v běžném životě na islám a muslimy, musím říci, že jsem občas zklamán a pochybuji, jestli bych se stal křesťanem skrze jejich chování k muslimům. Občas z některých reakcí mám dojem, jako by za odpor k islámu skrývali lidé xenofobii a rasismus. Také jejich neznalost základních islámských tezí a principů šíření evangelia škodí.

Bohužel zásadní rozdíl mezi muslimy šířícími islám a dnešními křesťany vidím v přístupu. Když přijdete do kterékoliv mešity mají tam propagandistické texty vychvalující islám v desítkách jazyků, ale zkuste stejnou zásobu různojazyčných textů nalézt v kterémkoliv kostele v Čechách a na Moravě ...

Lukáš Lhotan

Děkuji otče, že denně obětujete svůj život Kristu, abyste oslavoval Boha svou službou bližním a vedl je k věčné spáse. Děkuji za Vás Nejsvětějšímu Bohu a modlím se, aby Vás Pán na přímluvu Blahoslavené Panny Marie posiloval ve víře, naději a lásce.

Chcete-li vyjádřit vděčnost knězi, který Vám v životě pomohl, můžete vložit své poděkování na stránku <http://rcmonitor.cz/dekujiotce> nebo jej zaslat na adresu redakce.

**Marcel Krajzl
Haviřov**

Vážený otče Marceli, děkujeme Vám za Vaši obětavou službu, za velké dílo zvelebení našich kostelů a za vše dobré a krásné, co jste pro celou naši farní obec vykonal.

*vděční farníci z Haviřova, Bludovic
a Špluchova*

**Zdeněk Šilhánek
Opatov v Čechách**

Vážený Otče Zdenku! Vzpomínáme s vděčností na exercicie, které jste dával na Svaté Hoře. Ať Vám Pán odplatí všechnu námahu ve farnostech, kde působíte.

bývalí exercitanti ze Smržovky

Vážený Otče Zdenku. Děkujeme za vše a vzpomínáme na Svaou Horu Třebesko Tasovice. Ať vám pán žehná ve vaší těžké službě. Vyprošujeme mnoho milostí od Panny Marie a Pán ať vám žehná. Petr a Marie Blahovcovi.

Petr a Marie Blahovcovi

Lukáš Lhotan
nakladatel a publicista

ROZHODNUTÍ NEJVYŠŠÍHO SOUDU VE VĚCI LGBT VYVÍJÍ TLAK NA VĚŘÍCÍ ZAMĚSTNAVATELE I ZAMĚSTNANCE

Rozhodnutí Nejvyššího soudu Spojených států amerických, že federální zákon zakazující diskriminaci na základě pohlaví chrání také sexuální orientaci a genderovou identitu, bude mít podle odborníků na právní a náboženskou svobodu dalekosáhlé důsledky pro věřící zaměstnavatele a zaměstnance, neboť v zákoně zakotvuje určitý pohled na sexualitu a pohlaví.

„V budoucnu nás v řadě dalších kauz čeká spor o to, zda má v konečném důsledku přednost antidiskriminační zásada, nebo princip náboženské svobody,“ sdělil CNA John Bursch, ředitel oddělení právní podpory a právní zástupce Aliance na obranu svobody.

Nejvyšší soud rozhodl, že zaměstnavatelé nemohou nikoho propustit z důvodu jeho sexuální orientace či jím zvolené genderové identity, zatímco oponující soudci tvrdili, že tu Soud v podstatě vydává nový zákon, místo aby pouze vykládal stávající.

Názor Nejvyššího soudu, přijatý většinou šesti ku třem, sepsal soudce Neil Gorsuch, k němuž se připojili ještě předseda Nejvyššího soudu John Roberts a soudci Stephen Breyer, Ruth Bader Ginsburgová, Elena Kaganová a Sonia Sotomayorová. Usnesli se, že se ochrana před diskriminací na základě pohlaví v VII. hlavě Občanského zákoníku vztahuje také na diskriminaci na základě sexuální orientace a genderové identity.

Toto rozhodnutí vzalo v úvahu trojici diskriminačních kauz, které Nejvyšší soud řešil, z nichž dvě se týkaly zaměstnanců, kteří tvrdili, že byli propuštěni kvůli své sexuální orientaci (spory *Bostock versus Clayton County* a *Altitude Express, Inc. versus Zarda*).

Třetí spor, *Harris Funeral Homes, Inc. versus EEOC*, se týkal muže, který v jednom michiganském pohřebním ústavu přišel o místo poté, co si nechal operativně změnit pohlaví a do práce se vrátil oble-

Foto: Markus Winkler / Unsplash

čený jako žena. Tento pohřební ústav měl pro své zaměstnance přesně stanoveno, jak mají být oblečeni muži a jak ženy.

Podle Bursche, který před Nejvyšším soudem obhajoval daný pohřební ústav (*Harris Funeral Homes*), většinový názor soudců „fakticky přebírá pohled moderní společnosti na lidskou sexualitu a na to, co znamená být muž a žena“.

„Přijímá princip, že lidská sexualita je ve skutečnosti nepodstatná a spočívá jen v tom, jak se člověk cítí, co si nosí v hlavě a k jakému pohlaví se subjektivně hlásí,“ vysvětlil.

K tomu dodal: „Takovéto uvažování je nebezpečné nejen proto, že očerňuje zastánce opačného názoru, jako například katolickou církev, nýbrž také proto, že značně škodí samotným stoupencům tohoto pojetí. Kdykoli odmítneme Boží vůli pro nás, včetně toho, jaké tělo nám Bůh dal, děje se něco špatného.“

Bursch uvedl, že podle názoru Nejvyššího soudu je nesouhlas s vybíráním si své sexuální orientace či genderové

identity „nesprávný“, „diskriminační“ a „nenávistný“.

„Pokud to lidé začnou vstřebávat a souhlasit s tím a zákon říká, že pro náboženská přesvědčení existuje výjimka, začnou si myslet, že sama tato náboženská přesvědčení jsou nenávistná, diskriminační a slepě fanatická,“ podotkl.

„V průběhu dějin vidíme, že jakmile společnost něco pokládá za slepě fanatické a nenávistné, dlouho to nevydrží. A většinou to tak je dobře,“ řekl.

Předvídá však, že tento názor dál povede některé k tomu, aby kritizovali katolickou církev a její pohled na sexualitu jako „nenávistný a slepě fanatický“.

Samotné církve jsou ze VII. hlavy zákoníku vyňaty, ale nábožensky motivovaní zaměstnavatelé podobnou ochranu nemají. Bursch očekává, že Zákon na obnovu náboženské svobody těmto zaměstnavatelům „určitě pomůže“, ale není jasné, nakolik budou v bezpečí.

Kritický postoj zaujali i američtí biskupové. Arcibiskup Jose Gomez, před-

Foto: Tim Mossholder / Unsplash

seda Katolické biskupské konference Spojených států amerických, vyjádřil v prohlášení z 15. června „hluboké znepokojení“ nad tím, že soud „v podstatě předefinovat význam slova ‚pohlaví‘ v americké občanskoprávní legislativě“.

„Jde o nespravedlnost, která se odrazí v mnoha oblastech života,“ řekl a vyjádřil obavu, že názor soudu ruší „nádherné rozdíly a vzájemně se doplňující vztah mezi mužem a ženou“.

„Každý člověk je utvořen k Božímu obrazu a je nutno s ním bez výjimky nakládat důstojně, soucitně a s úctou,“ dodal. „Ochrana našich bližních před nespravedlivou diskriminací nevyžaduje, abychom nově definovali lidskou přirozenost.“

V podobném duchu jako arcibiskup Gomez se vyslovil i Tom Venzor, výkonný ředitel Katolické konference státu Nebraska.

„Církevní učení o sexualitě a o člověku je a vždycky bylo motivováno láskou,“ řekl. „Ti, kdo trpí pocitem, že nemají správné tělo, nebo je přitahují osoby stejného pohlaví, nejsou církví zavržováni. Církev je přijímá, snaží se porozumět jejich bolesti a trápení a nabízí jim cestu k sebepochopení, uzdravení a pokoji. Hnutí za autonomní rozhodování o vlastním těle, které v posledních desetiletích tolik nabývá na síle, nic takového nenabízí. Bez ohledu na jakékoli rozhodnutí Nejvyššího soudu to dál zůstane posláním církve – jako instituce i jako jednotlivců, při mši svaté i v našich rozhovorech, na veřejnosti i v soukromí.“

Tato kauza Nejvyššího soudu by mohla mít dopad na křesťanské zaměstnance.

Jak uvádí Bursch, zaměstnanci s tradičními křesťanskými názory na manželství a genderovou identitu by svými zaměstnavateli mohli být „beze zbytku“ vnímáni jako odpovědnostní riziko, kdy by údajně mohli vytvářet nepřátelské pracovní prostředí, které by bylo sexuálně diskriminační.

„Kdybyste měli katolického zaměstnance, jehož by se u oběda někdo zeptal na jeho názory na genderovou identitu, a on by začal vysvětlovat nádhernou teologii těla, jak ji formuloval Jan Pavel II., církevní učení o tom, co znamená být stvořen jako muž a žena, a důraz na přijetí své identity v Kristu, nikoli jakékoli identity, kterou chce člověk dávat najevo, mohlo by se o něm soudit, že vytvořil nepřátelské prostředí pro zaměstnance, jehož taková mluva ohrožuje a který s ní nesouhlasí. Danému katolickému zaměstnanci pak zničehonic hrozí vyhazov.“

„Také budeme narážet na konflikty a rozdílné názory na náboženskou svobodu, jež bude nutno řešit u soudu,“ naznačil Bursch. „Žádné problémy se tím zdaleka nevyřeší a naopak to na dalších dvacet let otvírá Pandořinu skříňku soudních procesů.“

Bursch zmínil případ Kelvina Cochran, jehož prezident Barack Obama pověřil řízením protipožárního oddělení amerického ministerstva pro federální řízení a bezpečnost, a který později působil jako náčelník hasičského sboru v Atlantě. Z tohoto místa byl propuštěn poté, co jako soukromá osoba napsal knihu, v níž obhajoval křesťanské názory na sex.

Cochranův případ byl pro Bursche

„obzvláště děsivý, protože se týkal mimo-pracovního chování“.

Bursch se domnívá, že městská rada Atlanty považovala Cochranovy názory za fanatické a na pracovišti nevídané, a proto ho propustila. Cochranova soudní pře sice skončila smírem, nicméně podle Bursche je pravděpodobné, že přístup městské rady budou uplatňovat i další.

Některé firmy rozdávají dotazníky, v nichž se zaměstnanců ptají, zda jsou „spojenci“ LGBT. Zaměstnance to může podnítit k úvahám, zda to znamená schvalování sňatků osob stejného pohlaví a genderové ideologie v rozporu s jeho náboženským přesvědčením, a k tomu, že odpoví záporně.

Bursch v této souvislosti varoval: „Je to past, protože pak v budoucnu můžete být potrestáni za to, že jdete proti proudu a vytváříte nepřátelské prostředí.“

„Není to hypotetická možnost ani strašení; takových případů bude přibývat,“ řekl Bursch. „Cílem těch, kdo tuto agendu prosazují, není nic menšího než zničit církve a umlčet každého, kdo by o těchto otázkách promluvil na veřejnosti.“

Soudce Neil Gorsuch v textu, kde shrnul většinový názor Nejvyššího soudu, uznal, že rozhodnutí Soudu může u zaměstnavatelů vyvolávat obavy ohledně náboženské svobody. Je pravda, že náboženské organizace a zaměstnavatele před diskriminačními spory do určité míry chrání První dodatek Ústavy a Zákon o obnově náboženské svobody, což rozhodnutí Nejvyššího soudu zmiňuje.

Otázka náboženské svobody však podle něho není na pořadu dne, neboť, jak Gorusch napsal, „nikdo ze zaměstnavatelů před námi dnes u tohoto Soudu nevyjádřil názor, že dodržování VII. hlavy bude nějakým způsobem narušovat jejich vlastní náboženské svobody“.

Kevin Jones
žurnalista

Kevin Jones
CNA
Přeložila Alena Švecová

POTŘEBUJEME OPRAVDOVÉ SVĚDECTVÍ

Na letošní rok připadá dvojí výročí sv. Marie Gorettiové, mučednice čistoty. Přesně před sedmdesáti lety – 24. června 1950 – ji svatořečil Pius XII., kdežto v polovině října uplyne 130 let od jejího narození (16.10.1890) v italské provincii Ancona. Svatořečení Marie Gorettiové si může připsat jeden historický primát – vůbec poprvé se totiž slavilo na náměstí sv. Petra, protože bazilika nemohla pojmout takové množství věřících. Podle dobových záznamů se sjelo více než 300 tisíc poutníků. Ona kanonizace se dotkla srdce celého světa, jak uvádí Radio Vatikan.

Poutní areál s kostelem Navštívení Panny Marie v Horní Polici byl slavnostně otevřen po velkých opravách a nádherném zdokonalení. Vyjděte tedy na pouť! Litoměřický biskup Mons. Jan Baxant při té významné události v homilii během mše svaté řekl: „Mladičká dívka Maria v historicky prvních okamžicích naplňování Božího díla spásy lidského pokolení, přichází, spěchá ke své příbuzné Alžbětě z nížin do hor. Neexistují místa na této zemi, ať by to byly roviny a nížiny, třeba i pusté pouště, úpatí hor, či samotné hory, kde by se něco důležitého nemohlo odehrávat. Všechny ty rozmanité, a i lidmi zapomenuté a relativně ztracené krajiny této země, nikdy nejsou odepsané Bohem. I proto, že celý vesmír, do něhož naše země a naše domácí krajiny patří, vděčí svému Tvůrci za existenci. Navíc planeta, kterou obýváme, je ve zvláštní Boží pozornosti: Bůh si ji zamiloval, je Bohem navštívená a zavlažená krví Božího syna, Spasitele. Jak úrodná pak musí být!“ Kéž tedy přináší plody!

„Dnes potřebujeme prorockví, opravdové prorockví: nikoli mluvky, kteří slibují nemožné, nýbrž svědectví, že evangelium je možné. Nejsou třeba zázračné

Sv. Jan Pavel II. uctívá tělo sv. Marie Goretti. Foto: mariagoretti.com

úkazy – zarmucuje mne, když slyším proklamace: ‚chceme prorockou církev‘. Dobře. A co děláš pro to, aby církev byla prorocká? Chceme prorockví? Potřeba jsou životy, jež ukazují zázrak Boží lásky. Nikoli nadání, nýbrž koherence. Ne slova, nýbrž modlitba. Nikoli provolání, nýbrž služba. Chceš prorockou církev? Začni sloužit a buď zticha. Nikoli teorie, nýbrž svědectví. Nepotřebujeme být bohatí, nýbrž mít rádi chudé; nikoli vydělávat na sebe, nýbrž rozdávat se druhým; nepotřebujeme konsenzus světa, což znamená být zadobře se všemi – u nás se říká: ‚být zadobře s Bohem i s ďáblem... být zadobře se všemi. Nikoli, to není prorockví. Potřebujeme radost z budoucího světa; nikoli pastorační projekty, nýbrž pastýře, kteří dávají život a jsou zamilovaní do Boha. Takto hlásali Ježíše Petr a Pavel: zamilovaně. Petr při svém ukři-

žování nemyslí na sebe, nýbrž na Pána; považuje se za nehodného zemřít stejně jako On a žádá, aby byl ukřižován hlavou dolů. Pavel před svým stětím myslí jenom na darování života a píše, že chce ‚prolít v oběť svou krev‘ (2 Tim 4,6). To je prorockví a mění dějiny. Nikoli slova jsou prorockvím, které mění dějiny.“ Tato slova přinesl ve své homilii Svatý otec přesně před měsícem, před začátkem období prázdnin a dovolených. Jsme v půlce – mohou nám být skvělou inspirací k tomu, abychom při načerpávání nových sil vážně přemítali o svém životě a úloze povolání proroků; a to na místě, kam nás Pán postavil a v povolání, které máme pravdivě žít. A tím končím řečnění, protože je třeba jít a životem hlásat to, v co věřím a co mi je drahé.

–zd–